

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

18 de Acquisitione feudi per successionem defuncti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

ius succedendi, vendendi, transferendi, & cedendi, d. Faber in §. 1. de emt. & vend. ap. Iust. in §. in fin. tit. de leg. par. iur. Quid. P. ap. de-
 cif. 59. §. 2. 7. Iacob de bello visis, in rub. in quibus caus. feud. amitta.
 Nec consuetudines feudorum, quae continent prohibitionem a-
 lienationis citanda sunt in Gallia secundum Petrum Iacobum tit. ul.
 de success. seu col. 8. vers. in Summa. Quamobrem & recepta
 est sententia, hanc licentiam disponendi ex arbitrio vassalli de feudo
 locum habere in feudo ab ecclesia habito, dummodo saluum
 ius sit ecclesiae, puta dummodo laudemia & alia commoda ei non
 adimantur, Bal. in §. proterea ducatus, de prohib. feu. alien. per Feder.
 Ioan. Fab. in §. item Seruiana col. 12. vers. quid de ipso feudo, de actio.
 Iafon. in prael. feudo. col. 2. vers. an autem illa constitutiones. Semper
 tamen, & non semel mentionimus, excipimus consuetudines locales,
 si quae prohibeant alienationem: Item & pacta in lege traditionis
 feudi apposta. Nam haec in primis sequi oportet in locis &
 inter personas, in quibus ita disponitur & patitur, Hostien. in Sum-
 ma de feud. §. apud quem, vers. fin. ¶ Iure tamen adhuc communi
 feudorum vassallus mediam partem feudi potest alienare sine
 domini voluntate, non amplius: idque per contractum libellari-
 um, §. 1. de alien. feu. lib. 1. Feud. tit. 13. §. fin. apud quem vel quos con-
 trou. seu. def. in lib. 1. Feud. tit. 18. c. fin. de feud. sine culp. non amittit.
 quod reuocatum est ex constitutionibus nouis, §. 1. qual. olim feu.
 alie. por. lib. 2. Feud. tit. 19. §. illud autem, quae sunt pri. cau. benef. amit.
 lib. 2. tit. 2. 4. §. tit. de prohib. alie. feu. per Lothar. & prohib. alie. feu. per
 Fed. Alie. & his consuetudines locales in Gallia derogant, ut dixi.
 7 ¶ Sed tunc iure illo feudorum, per mutationes feudi vassallo inni-
 to domino permittit, quia dominus directus in eo contentum, ut
 sic Aluar. in c. imperiali, de prohib. alie. per Fed. & ibi Lac. de Ardi-
 20. & Spec. tit. de feu. §. quomam, vers. 32. Quamuis res ecclesiae, quae
 inalienabiles sunt, possint recte cum aliis permutari, l. sed & per-
 mutare, cum auct. seq. C. de sacros. eccl. nempe, quia alii directi non
 habent dominium. ¶ Quod tamen ad pignus iudiciale pertinet,
 nec feuda eius nomine capi placuit, nisi deficientibus aliis vassal-
 li bonis, & ratione tantum fructuum a creditore percipiendorum,
 feudo integro domino reservato, Aluar. in d. §. 1. de prohib. feu. alie.
 per Fed. argum. l. alienationes, & l. cum putarem, fam. l. er. c. P. & l.
 cum postulare, de damn. inf. eccl. in fin.
 9 ¶ Neque tamen aliquod onus, vel seruitus in praedictum domini-
 cium imponi possunt: & quamuis imposta teneant pendente
 possessione vassalli, tamen eius iure resoluta, redeunte feudo ad
 dominum iure domini, resoluantur & euanciscunt, §. quid ergo, de
 inoff. de re. alie. fact. c. 1. §. rursum, de contr. in off. l. lex veltigali, de pi-
 gnor. P. quamuis si ad dominum alio titulo priuato, ut donatione
 vassalli redeat, insitineantur, l. cum auct. C. de rei vmd. l. ex qua per-
 sona, de reg. iur. P. Perrus Iacob. de actio. quo dant. pro re que cadit in
 commiss. Item vsum fructuum quoque vassallus recte alienat, quia
 fructus illi, feudum non sunt, l. in adibus, §. 1. de donat. P. in sui praedi-
 cium tamen, non domini, Aluar. in d. c. imperiali, Ioan. Ray-
 nald. & gl. in §. proterea, de capitul. Corrad. negand. sed distinguo ut
 in seruicute, & Curt. in 4. part. tractat. de feu. tit. ex quib. caus. feud. a-
 mit. in 12. q. nu. 106. Fructuum commoditates, & vassallum alienare
 ad tempus posse facit in argumentum l. 1. c. si pignus pignori dat. lit.
 probat Bald. in c. 1. §. aut si libellario, quib. mod. feu. amit. vnde & pro-
 pter talem alienationem feudum non dicitur apertum domino,
 ut ait Aluar. in c. 1. §. fin. quae sunt prim. caus. benef. amit. conclus. 3. 1.
 Zaf. in tit. de feud. part. 10. de feudis auct. Andreas Pannoniae rex
 fidei violatae postularus est apud Honorium 3. pont. summ. quod
 neglecto iure iurando dominica praedia alienasset, capit. intellecto,
 de iure iur.

De Acquisitione feudi per successionem de- functi. Cap. 18.

- 1 de Feudo, an vassallus testari possit etiam pro anima, & quando in
 quing. casibus pro anima testetur iure communi feudorum.
- 2 Feudo legato ecclesiae vel alius manibus mortuis, heres tenetur ius
 mortuicium suis expensis a rege impetrare.
- 3 In quibus causis possit vassallus de iure communi feudorum, de
 feudo testari.
- 4 Quae sit, num feudum quod est ad filios peruenitur, possit vni
 filiorum per patrem praelegari.
- 5 Feudum quando veniat in restitutionem fideicommissi quo gra-
 uatur filius.
- 6 Feudum quando imputetur in legitimam.
- 7 In feudo quomodo succedatur ab intestato per plures.
- 8 Droit d'aîné ou d'aînelles, quid sit, & quantum primogenitu-

re iure apud vnum primogenitum ex filiis succedentibus ab in-
 testato remaneat.

9 Cheze precipuum primogeniti quid.

Quomodo tamen feudum successione ab intestato quaeratur, par-
 tim in personarum qualitate dictum est: reliqua ex sequen-
 tibus, & ex testamentaria successione constabunt. Regulam ita-
 que constituunt iura feudalia generalem, vassallum non posse de
 feudo testari, etiam per omnia, hoc consuetudine fere Gallie totius
 & feudorum receptum. In Gallia, par. costume du Maine, tit. des suc-
 ces. artic. 137. Orleans, tit. de dona. testamen. artic. 14. & tit. des suc-
 cessions, art. 265. Paris, tit. de success. art. 120. Blois eo. tit. art. 137.
 Charlois eod. tit. art. 95. Bourbonnois eod. tit. art. 324. Auvergne eod.
 tit. art. 53. Poitun, tit. de testamen. art. 208. Anglomois, eod. tit. art.
 114. Tourene tit. de success. etre nobles, art. 1. iure autem consuetudinis
 feudorum id ipsum receptum est, ut in c. 1. de success. feu. c. 1. §. donare,
 qual. olim feu. alie. por. Soc. consil. 191. inci. ad sit. 3. col. in 1. part. exami-
 nat per plures ratio in vtriusque sententiam Franc. Curtius Senior in
 4. part. tract. feu. ex quibus caus. feu. amit. q. 31. nu. 125. & seq. Et idcir-
 eo iure palam est, non posse acquiri ex testamento vassalli feudum.
 Excipiunt quinque casus, quibus disponit pro anima, Cur-
 tius, vbi §. & Hostien. in Summ. de immunita. eccl. §. in quantum, 7.
 col. vers. sed nec illa immunitas. Primo, si feudum sit perpetuum,
 & per alium seruitium praestari possit, prael. proxime cita. interp. &
 Felin. in c. que in ecclesiis, pr. char. de constit. 2. si feudum liberum
 sit & francum, Bald. in c. inter dilectos, 4. col. de fid. instrum. 3. si feudum
 cum vassallo ad ecclesiam veniat, ut ea vtatur pendente eius
 vita, Innocent. & alii interp. in c. in praesentia, de probat. ap. Gregor. 4.
 si habens feudum ab ecclesia in aliam ecclesiam transferre velit,
 Felin. in d. c. que in ecclesiis, 5. ut si legatum feudi factum non
 valeat, tamen in hoc operetur, ut in hoc ecclesia recipiat aestima-
 tionem, Curtius, vbi §. & Specul. tit. de loca. §. nunc aliqua, vers. 27.
 facit l. filius, ff. de leg. 1. §. sed si quid alieni, de leg. 1. ¶ Addere tamen licet, quod
 in legatis feudis ecclesiae vel alius personis manuum mortuarum,
 pura xenodochiis, capitulis, collegiis, & similibus, heres defuncti
 tenetur suis impensis ius mortuicium a rege impetrare, ut ait Iosepho
 Parisiensi decimus est anno 1558. 21. Martii pro administratori-
 bus prothotrophii sanctissimae Trinitatis Lutetiae, contra domi-
 nam Mariam de Briconeto in feudo de l. hiernille. Idque iustis ratio-
 nibus, quas refert Egidius Magister, in decisio. tracta. de amori-
 tiff. cap. 7. apud quem videto. ¶ Placuit tamen interpretibus iure
 feudorum admitti testamentum de feudo vassallorum, certis de causis:
 1. si dominus viuente vel mortuo vassallo ratum haberet testa-
 mentum, valebit namque in praedictum dominum ratum habentis,
 arg. l. fin. C. ad Macedo. Bal. in d. c. 1. §. donare, qualiter olim feud.
 alien. pote. ar. P. paternum vel antiquum feudum, consensus hic non
 praedicitur proximis, nisi & illorum accedat consensus, §. 1. de feu.
 pater. Martin. Landen. in d. §. donare. Et id ipsum 2. verum putatur,
 si praesentibus & non reclamantibus, vide Bald. & alios, in l. que
 dotis, sol. mat. iud. dem. personis fiat testamentum. Probatum & 3. testa-
 mentum, in quo relinquuntur feudum filio, vel agnato, ad quem
 aliter etiam esset perueniturum, Ioan. Rayn. in §. habito, de prohib.
 feu. alien. per Federic. 21. col. facit tex. §. 1. de alie. feu. pater. Item 4. si
 feudum concessum vassallo pro se & pro quibuscunque heredi-
 bus suis, Bald. in l. 1. & 2. de prohib. alien. feud. per Feder. Bald. in l. 1.
 de rer. diuis. c. 1. de feu. non hab. prop. nat. Alex. in l. quaedam, §. vbi, de
 eden. late Curt. vbi §. & ita legatarius eius pro herede habetur, l. in
 tempus, §. 1. de usufruct. Licet ex consuetudine Biturigum, in consuet.
 Bitur. tit. de testam. §. 1. & Burgundiae, in consuetu. Burg. tit. de suc-
 cessions. §. 4. in Gallia de feudo testari.

¶ Ceterum tamen quando receptum est, vassallum non posse testari
 de feudo, ardua valde & quotidiana insurgit questio, & a pluribus
 varie agitata, quorum sententias adfert & explicat Franciscus Cur-
 tius, vbi §. num. pater possit in testamento vni filiorum, qui ad feudum
 veniunt, totum feudum praelegare. Quidam And. de Iser. Al-
 uar. in §. 1. de successio. feud. & alii in vbi, recte negare videntur, quod
 pater hoc modo contra prohibitionem disponderet, & providentia
 legalis utroque vocet qualiter, quae infringi ab homine ne-
 quit, l. si arrogator, de adop. P. Potissimum cum ius patris morte fi-
 niatur, l. vxor patri, C. de leg. 1. l. stipulatio ista, §. si quis ita, de ver. obl.
 Atque cum ex stipulatione paterna ius quaesitum sit filio, l. quod
 dicitur, eod. alia dispositione patris auferri non est receptum, leg. si
 post mortem, §. fin. de bon. poss. contr. tab. l. insulam, §. fin. sol. marr. in P.
 nisi consentiant quorum interest, vel ratum habeant. Sunt illis a-
 liae rationes omittae. Quemadmodum qui contrariam sequuntur
 viam, ut Paul. Cast. consil. 165. inci. in causa. pluribus eam firman-

voluntq; posse vasallum disponere testamento, vt primogenitus succedat tantum in feudo. Citant l. 2. C. de secund. nupt. Item 2. quod ius patronatus, quod ad omnes liberos ab intestato pertinet, l. vt in iur. iurandi, §. si liberi, de oper. libe. possit vni ex liberis assignari, l. i. de assign. liberi in P. Tum etiam 3. quod rogatus aliquid familie relinquere, potest vnum ex familia eligere, l. vnum ex familia, in princ. de legat. 2. §. filiusfam. §. pen. de legat. 1. l. cum plures, de leg. 3. Potest addi argumentum emphyteusis receptæ pro se & heredibus filiis, quæ vni soli relinqui potest, Speculat. tit. de locato, §. nunc vero aliqua, vers. 78. At in tam varia questione vallata tantis propugnaculis vtrique, Curtius sequitur distinctionem Francisci Aterini, Franc. Curt. in l. apud Iulianum, §. si quid alicui, de legat. 1. atque duobus axiomatibus resoluit. Primum, quando filii succedunt in istis iuribus feudi ex mero iure concedentis, quia pater nihil dedit de suo pro eis obtinendis, tunc filii dicantur venire ex mortis causa capione secundum Bart. in l. si mihi & Titio, de verb. oblig. & in l. mortis causa capitur, de donat. caus. mort. in P. adde Bal. in l. i. in fin. per quas perso. nob. acquir. Vnde sequitur quod dum nihil habeant a patre, ius quod habent ex persona alterius, paternò possit illis auferre. Quare si pro feudo pater pecuniam non dedit, pater alteri ex filiis non poterit prælegare. Alterum est, si pater accipiens feudum vel emphyteosin pro se & filiis, aliquid exponit de proprio, tunc filii videntur habere feudum vel emphyteosin ex tacita donatione paterna: & tunc distinguendum, an filii essent sui iuris tempore mortis, vel non: vt si non sint, videatur renouata donatio per tale prælegatum: si autem sint sui iuris, saltem tempore mortis, hic casus pendeat ab his quæ ponunt Bartol. & Moderni in l. qui Roma, §. Flavianus, de verb. oblig. Vide cetera apud Curtium, qui singulariter addit, quod quando feudum susceptum est pro se, filiis, & heredibus, id est, quando feudum est hereditarium, proculdubio tenendum est partem posse vni filio prælegare, cum in tali feudo nemo alius possit succedere, quam is qui heres eius sit qui acquisiuit, & ideo factum eius non potest impugnari, l. cum a matre, C. de rei vindic. & hoc est quod voluit Bart. in l. vt in iur. iurandi, §. si liberi, de oper. libe. Et in hoc feudo hereditario, factum patris præiudicat filio, Alex. consil. 124. circa medium.

¶ Hinc fit, vt si pater alterum grauauerit, vel omnes onere fideicommissi, testamento feudum hereditarium veniat in restitutionem fideicommissi: non hereditarium autem susceptum pro se & filiis tantum, non vtrique, nisi fideicommissarius sit de descendentibus capacibus ad successionem feudi, tractant hanc q. Bart. Alex. & alii in l. si patroni, ad Treb. in P. Alexand. in consil. 29. §. 5. vol.

¶ Placuit etiam, feudum imputari in legitimam regulariter, dum modo ipsum feudum proueniat ab ipso testatore: secus, si proueniat ab illo ascendente, Alex. in d. l. si patroni, Curt. in 4. part. tract. feud. ex quibus caus. seu. assu. num. 134.

¶ Quando ita intestato feudum sua natura est indiuiduum, vt regnum, comitatus, marchionatus, baronia, & similia inter plures fratres datius succedendi: distinguendum est secundum consuetudines locales, quarum illa æquissima videtur, in consuet. Turro. comme baronie doit estre despartie art. 1. & 2. Andium tit. des partages, artic. 278. ¶ Per quæ si bona alia, quam feudalia sunt bonis defuncti, apud primogenitum iure primogenituræ, quod vocat droit d'aînesse, aut d'aînesce, feudum integre remanet cum suis iuribus, nec diuiditur, dummodo aliis æquam portionem illius feudi ex aliis hereditariis bonis suppleat. Quod si nihil sit, ex quo suppleri pars possit, tunc diuidentur res feudi per manus primogeniti, qui sibi iura primogenituræ retinet, satisfacto tamen pro illis ex aliis bonis fratribus. ¶ Iura autem illa sunt, castrum præcipuum feudi, cum concepto eius & iure excubiarum, vocat droit de quez, vnum hominum seu fides vasalli alicuius, ius patrimonii facultas dandi elemosynarias, leprofaras, & quod dicunt, le Cheze, nempe quatuor arpentia terræ circum castrum extra fossas eius, & vallum: dummodo intra septa eius mensuræ non sit ciuitas, piscinum, aut clibanum, seu furnus, bannaria: hæc enim diuidenda sunt familie circumsæ iudicio, vt reliqua: pro his tamè arpentis terræ, iuxta prædicta loca proximiora totidem accipier. In aliis autem feudis eadem fere iura primogenito competunt, sed non tam ampla: nam competit quidem & domus præcipua, nomè & insignia feudi, & septum & hominum selectum vnum, verum pro iure illo le Cheze, si septum non sit, vnum tantum arpentum terræ competit, & vt dicunt, volatus Gallinacti, vel le vol d'un chapon. Consuet. de Turine tit. de succession des nobles, art. 3. Maine, eod. tit. art. 23. §. 239. & 252. Paris. tit. de matie. feud. art. 8. Charolois, tit. de sifz. art. 4. Bourbon. tit. de success. artic. 301. 302. &

304. Aluernia eod. tit. art. 51. Sed in hoc etiam variant, & proinde consuetudines ipsæ sunt consulendæ.

De Causis, vt beneficia feudalia concessa sunt, & Extinctione, vel Reuocatione beneficii. Cap. 19.

- 1 Res omnis isdem soluitur, quibus inducta est causis.
- 2 Finis concessionis feudi amicitia, & quadam ex fide necessitudo.
- 3 Ideo Ingratitudo beneficii amittendi causa.
- 4 Ingratitudo & domini erga vasallum est.
- 5 Feudo priuatur vasallus, si vocatus non veniat, & fidem non præstet.
- 6 Vasallus vt priuatur feudo ob non Seruitium exhibitum, interpellari debet.
- 7 Vasallus in bello dominum non iuuans, vel si deserit pugnantem, feudo priuatur.
- 8 Vasallus in omnibus iusto & iniusto, an iuuare debeat dominum.
- 9 Vasallus quo feudo, & quatenus tenetur sequi dominum: & ibi questiones plures de non iuuato domino in bello remissive.
- 10 Feudo priuatur qui non defendit dominum consilio vel auxilio.
- 11 Bannum & Heribannum quid vocentur in Gallia.
- 12 Feuda franca a banno libera.
- 13 Feudo priuatur vasallus qui beneficii patronum fuerit aggressus, vel dominum eius, vel si infidias ei molitur.
- 14 Feudum amittit vasallus, deserendo dominum, & Consilium detegendo.
- 15 Item si testimonium sponte in dominum dixit.
- 16 si Aduocatus contra patronum sit.
- 17 Vasallus male iudicans contra dominum, quando feudo priuatur.
- 18 Adulterans uxorem domini sui, vel rem habens cum certis personis aliis eius domus, priuatur feudo. Item turpiter cum uxore domini sui Ludens, &c.
- 19 Etiam si uxor domini sit vidua vel sponsa: idem in eius Pedissiqua, etiam si prædicta persona essent publice meretrices: Quid de Concubina domini remissive.
- 20 Si se Supponat uxor domini vasallo in lecto eius, feudum non amittit.
- 21 Ingratitudinis causæ, quibus amitti potest feudum ex aliis capitulis, quomodo elici possint.
- 22 Inficiatione domini ex certa scientia feudum amittitur, non si ignoranti.
- 23 Vendens feudum sine voluntate domini, quando feudo priuatur.
- 24 Dominus inuitos vasallos in alio iure feudorum non potest alienare.
- 25 Exstinguuntur aliqua feuda ammonaria, Inopia domini.
- 26 Vasallus tenetur Alere dominum inopem.
- 27 Beneficium seu feudum Insolenter tractans, feudo priuatur si minus non respiscat.
- 28 Promissio beneficii seu feudi antequam domino competat, quando exstinguitur.
- 29 Feudo debito priuatur, qui permisit alium de eo inuestiri.
- 30 Feudum etiam amittitur Reputatione, vel Refutatione.
- 31 Feudum quoque exstinguitur, si res data sit aliena, & vasallo tenetur dominus de euictione.
- 32 Item si vasallus non potest Officia vasallitica præstare.
- 33 Et per Renuntiationem in manus domini.

¶ Omnis res per quascumque causas nascitur: per eandem scilicet contrarias, dissoluitur, c. i. de regul. iur. ap. Greg. & l. nihil tam naturale, eo in P. ¶ Summa res totius intentionis est beneficiaria concessionis benevolentia, vt necessitudo coniungatur dantis & accipientis: cuius vinculum fides beneuola, & repensio beneficii, ad quam naturaliter tenemur, l. sed et si lege, §. consilium, de de pet. hered. P. l. Aurelius Regulus, de donat. in P. l. si pignore, de iur. in P. Amicitia huius fides, in re & consilio consistit: proinde cum fundamenta hæc fidei & bases corruerint, fat scio neminem inficiaturum, beneficiaria causam corruere oportere destitutam sua substantia. Sic enim in finitione diximus feudi, amore, non pecunie causa feudi constituit, c. i. de feud. dato in vicem legis commissio. Nam amicitia quæ beneuolentia est, & voluntas erga aliquid rerum bonarum, illius ipsius causa quem diligit, cum pari eius voluntate, Cicero de inuentio. Et amor, ex quo amicitia est nominata, princeps est ad beneuolentiam coniungendam, Cicero de amicit. ¶ Hæc res prouocat patronorum munificentiam in beneficiarios, quam si cileus aut contempserit, aut ingratus fuerit, vt indignum beneficio spoliandum optimis rationibus consuetudines feudorum existimauerunt. Atque ne post hæc licium esset